

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2018 roku, wydanym w sprawie z powództwa Ł. J. przeciwko (...)spółce akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 3.177,75 złotych, Sąd Rejonowy w Skierniewicach w pkt 1. oddalił powództwo i w pkt 2. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, sygn. akt V GC 781/17 (wyrok k. 260, uzasadnienie k.263-266, tom II).

Apelację od powyższego orzeczenia złożył powód – Ł. J., zaskarżając je w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi Skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik sprawy tj.

a) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku z pominięciem przytoczenia przepisów prawa, z których wynikałaby treść rozstrzygnięcia, tj. stanowiących podstawę do przyjęcia, że pozwany miał realną możliwość zorganizowania najmu pojazdu zastępczego oraz złożył poszkodowanemu ofertę wynajmu pojazdu zastępczego oraz, że poszkodowany swoim działaniem naruszył obowiązek minimalizacji szkody, co uniemożliwia kontrolę instancyjną orzeczenia;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez: błędną ocenę dowodu z (i) zeznań świadka I. Z. oraz (ii) nagrania z rozmowy telefonicznej dotyczącej zgłoszenia szkody z naruszeniem zasad logiki oraz doświadczenia życiowego, poprzez bezpodstawne przyjęcie, że poszkodowanej została złożona przez pozwanego oferta wynajmu pojazdu zastępczego, podczas gdy z powyższych dowodów wynika, że pozwany jedynie poinformował poszkodowaną o rzekomej możliwości zorganizowania przez siebie pojazdu zastępczego, nie przekładając poszkodowanej dokładnej oferty takiego najmu zawierającej, co najmniej: (i) dokładne warunki wynajmu, (ii) marki oraz modelu pojazdu zastępczego, (iii) nazwy podmiotu od którego mógłby być zorganizowany wynajem, (iv) ewentualnych kosztów jakie poszkodowana miałaby ponieść w związku ze skorzystaniem z oferty pozwanego oraz (v) okresu wynajmu, co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych odnośnie złożenia oferty przez pozwanego względem poszkodowanej;

c) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i ocenę dowodu z (i) zeznań I. Z. oraz (ii) nagrania z rozmowy telefonicznej dotyczącej zgłoszenia szkody z naruszeniem zasad logiki oraz doświadczenia życiowego, poprzez bezpodstawne przyjęcie, że pozwany miał realną możliwość zorganizowania pojazdu zastępczego, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie nie wynika, że pozwany mógł zorganizować wynajem pojazdu zastępczego;

II. prawa materialnego tj.

a) art. 66 § 1 k.c. w związku z art. 659 k.c. poprzez ich obrazę i uznanie, że informacja pozwanego dotycząca możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego stanowi ofertę wynajmu pojazdu zastępczego w myśl przepisów prawa;

b) art. 361 § 1 k.c. w związku z art. 362 k.c. w związku z art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez błędną subsumpcję i uznanie, że poszkodowany przyczynił się do zwiększenia się rozmiaru szkody poprzez wynajęcie pojazdu zastępczego za stawkę wyższą od rzekomej propozycji pozwanego pomimo nie przedstawienia jemu jakichkolwiek szczegółów tej propozycji dotyczących zwłaszcza okresu, na jaki pojazd miałby być wynajęty, klasy pojazdu wynajętego oraz wysokości ewentualnych kosztów, jakie poszkodowana miałaby ponieść w związku ze skorzystaniem z oferty pozwanego. Niemożliwym było, zatem dokonanie szczegółowej oceny propozycji pozwanego i porównania jej z ofertą, z której skorzystał poszkodowany, a tym samym dokonanie oceny czy skorzystanie przez poszkodowaną z oferty powoda należy kwalifikować, jako przyczynienie się do zwiększenia się rozmiaru szkody.

Wskazując na tak sformułowane zarzuty Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 3.177,75 złotych tytułem zapłaty odszkodowania za najem pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z dnia 24 marca 2017 roku nr (...) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania według norm przepisanych (apelacja k. 272 – 275, tom II).

Pozwany, w odpowiedzi na apelację, wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm prawem przepisanych (odpowiedź na apelację k. 283 – 285, tom II).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Podniesione w niej przez Skarżącego zarzuty naruszenia prawa procesowego i materialnego są bezzasadne.

Sąd odwoławczy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i uznaje je za własne.

Nie ma racji skarżący, gdy czyni Sądowi Rejonowemu zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku z pominięciem przytoczenia przepisów prawa, z których wynikałaby treść rozstrzygnięcia, tj. stanowiących podstawę do przyjęcia, że pozwany miał realną możliwość zorganizowania najmu pojazdu zastępczego oraz złożył poszkodowanemu ofertę wynajmu pojazdu zastępczego oraz, że poszkodowany swoim działaniem naruszył obowiązek minimalizacji szkody, co uniemożliwia kontrolę instancyjną orzeczenia.

Zgodnie z powszechnie przyjmowanym w orzecznictwie poglądem, uzasadnienie wyjaśnia przyczyny, dla jakich orzeczenie zostało wydane, jest sporządzane już po jego wydaniu, a zatem wynik sprawy z reguły nie zależy od tego, jak napisane zostało uzasadnienie i czy zawiera ono wszystkie wymagane elementy. Z tych przyczyn zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 marca 2011 roku, w sprawie II PK 202/10, w wyroku z dnia 7 stycznia 2010 roku, w sprawie II UK 148/09, podobnie Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 27 października 2010 roku, w sprawie I ACA 733/10, opubl. Legalis).

W rozpatrywanej sprawie uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera szczegółowe ustalenia faktyczne, ocenę dowodów i rozważania pozwalające odtworzyć tok rozumowania Sądu Rejonowego. Nie jest, zatem dotknięte tego rodzaju uchybieniami, które mogłyby skutkować wzruszeniem zakwestionowanego apelacją orzeczenia.

Sąd I instancji, wbrew zarzutowi apelacji, nie naruszył dyspozycji przepisu art. 233 § 1 k.p.c., a ze zgromadzonego materiału dowodowego wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym. Wywody apelacji ograniczają się do polemiki z dokonaną w zaskarżonym wyroku oceną dowodów bez równoczesnego wykazania, by ocena ta była sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania lub z innych względów naruszała art. 233 § 1 k.p.c.

Zasada odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkodę wyrządzoną osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność ponosi ubezpieczony (art. 822 § 1 k.c.) nie była w niniejszej sprawie kwestionowana. (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. uznało swoją odpowiedzialność za naprawienie uszkodzeń samochodu poszkodowanego leasingobiorcy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. powstałych wskutek kolizji drogowej zaistniałej w dniu 24 marca 2017 roku. Nie była przedmiotem sporu kwota odszkodowania wypłacona z tytułu naprawy pojazdu, natomiast sporne było ustalenie wysokości odszkodowania obejmującego zwrot kosztów korzystania z pojazdu zastępczego przez okres od dnia 5 kwietnia do 19 maja 2017 roku.

Zarzuty apelacji, tak w zakresie naruszenia prawa procesowego, jak i naruszenia prawa materialnego sprowadzają się w istocie do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Rejonowy stawki najmu pojazdu zastępczego. Jak wynika z

uzasadnienia Sądu I instancji kluczową okolicznością w sprawie było nieskorzystanie przez poszkodowaną spółkę z oferty pozwanego, który konsekwentnie wywiązał się ze swojego obowiązku – rekompensując koszt pozbawienia poszkodowanej pojazdu. Wszystkie zarzuty apelacyjne zmierzają w istocie do zakwestionowania stanowiska Sądu Rejonowego, iż poszkodowana swoim zachowaniem naruszyła treści art. 354 § 2 k.c. Tymczasem, jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy, informacja o możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego przez pozwanego została przedstawiona poszkodowanej w sposób bezpośredni, konkretny i stanowczy. Skoro, więc poszkodowana miała możliwość, wobec złożonej jej propozycji, skorzystania z tańszych usług najmu i z niej nie skorzystała, to nie może kosztami swych decyzji o charakterze nieekonomicznym i zwiększającym rozmiar szkody obciążać pozwanego.

Z ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego wyraźnie wynika, iż poszkodowana spółka nie zainteresowała się propozycją zorganizowania najmu przez pozwanego, kosztami najmu samochodu zastępczego, stawkami obowiązującymi w firmach wskazanych przez pozwanego, ani warunkami najmu. W takich okolicznościach nie może budzić sprzeciwu, ocena zachowania poszkodowanej, która mimo tych względów, umowę najmu pojazdu zastępczego zawarła na warunkach jednostronnie narzuconych przez powoda – jako nieracjonalnego, a jego konsekwencji, jako wykraczających poza granice normalnych następstw zdarzenia szkodzącego. Zwłaszcza, że, jak zasadnie wskazał Sąd Rejonowy, poszkodowana spółka bez żadnych utrudnień mogła zminimalizować szkodę, czego nie uczyniła, a swoim zachowaniem naruszyła obowiązek współpracy z dłużnikiem, o którym mowa w art. 354 § 2 k.c. Jeżeli dłużnik z własnej inicjatywy oferuje poszkodowanej zorganizowanie bezgotówkowo określonej usługi rekompensującej szkodę poniesioną przez poszkodowaną, a poszkodowana bez żadnego powodu z oferty tej nie korzysta, to nie sposób uznać za pozostające w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym generowanie kosztów przewyższających wydatki, które ponieść byłaby zobowiązana, gdyby z oferty tej skorzystała. Również zasadnie i prawidłowo uznał Sąd Rejonowy, iż pozwany w pełni zrekompensował koszt pozbawienia poszkodowanej pojazdu, gdyż kwota wypłacona z tego tytułu w pełni zniwelowała uciążliwość poszkodowanej w pełnym zakresie.

Nietrafny okazał się także zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 361 § 1 k.c. w związku z art. 362 k.c. w związku z art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez błędną subsumpcję i uznanie, że poszkodowany przyczynił się do zwiększenia się rozmiaru szkody poprzez wynajęcie pojazdu zastępczego za stawkę wyższą od rzekomej propozycji pozwanego z powodów częściowo już wskazanych powyżej przez Sąd Okręgowy. Warto tu jednak jeszcze wskazać, że granice obowiązku naprawienia szkody każdorazowo wyznaczone są przez normalny związek przyczynowy między zdarzeniem wywołującym szkodę, a szkodą. Powszechnie w odniesieniu do art. 361 k.c. za szkodę przyjmuje się wszelki uszczerbek wyrażający się w różnicy pomiędzy stanem majątku poszkodowanego, jaki istniał i mógłby istnieć w normalnej kolei rzeczy, a stanem, jaki powstał skutkiem zdarzenia wywołującego zmianę. Ogólnie rzecz ujmując, jest to uszczerbek, który następuje w majątku poszkodowanego bez jego woli. Nie inaczej, zatem jako szkodę majątkową w niniejszym przypadku należy zakwalifikować konieczność pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego. Pozwany wykazał, że w pełni skompensował poszkodowanej brak sprawnego pojazdu wypłacając w toku likwidacji szkody kwotę odpowiadającą kosztom najmu pojazdu przez 38 dni przy stawce 75,00 złotych netto.

Konkludując wskazać należy, iż powód w apelacji nie wykazał naruszenia przepisów prawa materialnego, a Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił rozmiar szkody z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego.

W prawidłowo ustalonym przez Sąd Rejonowy stanie faktycznym sprawy brak było podstaw do uznania, że zasądzone z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego odszkodowanie nie pokryło w całości poniesionych przez poszkodowaną z tego tytułu uzasadnionych kosztów, zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania. W każdym przypadku, bowiem ocena czy określone koszty poniesione przez poszkodowaną mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego winna być dokonywana na podstawie konkretnych okoliczności sprawy, a w szczególności po dokonaniu oceny, czy poniesienie tego wydatku było obiektywnie uzasadnione i konieczne.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł uchybień zaskarżonego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu.

W tym stanie rzeczy, wobec bezzasadności wskazanych zarzutów sformułowanych przez apelującego Sąd II instancji na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 450,00 złotych stanowiącą wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego, będącego radcą prawnym (ustalone zgodnie z § 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych - tekst jednolity z dnia 3 stycznia 2018 roku, Dz. U. z 2018 roku, poz. 265).

Marzena Eichstaedt Iwona Godlewska Beata Matysik